

ס פ ר

הוצתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תשס"ט

זה השלחן

בעניני

ארח חיים ויורה דעה

ובסופו הגהות והערות לספר חפץ חיים

מאת

שריה דבליצקי

בני ברק

תשי"ח

זה השרחן

ארחיים

היום לגלות למעלה מהקובדו אפשר להם להקל אם נגע שם כיון שבשרע מבואר להדיא שהטעם הוא משום מלמולי זיעה וההולך בגלוי אין אצלו שם מלמולי זיעה. ולכאורה מורה כן פשטות לשון השרע שכתב ומקום מגולה שבזרעותיו אין להקפיד ולא הזכיר כלל קובדו אלא כל מקום שהוא מגולה בזרעותיו וגם לא אמר שבזרע אלא בזרעותיו דר"ל כל אחד כפי שאצלו מגולה ועיין בזה במחזה"ש ס"ק כ"ג. סימן ח' ס"ח יכוין בהתעטפו שזונו וכו' ובמ"ב סק"ט שזה מלבד הכונה שצריך לכוין בלישה לקיים מצות ציצית, וכתב הבאה"ל בס"י ס' ד"ה וי"א, דאם לובש בגד של ציצית בלא כונה לא די שאינו מקיים המ"ע אלא הרי הוא כלובש בגד בן ד' כנפות בלא ציצית שמבטל בכל רגע מ"ע, ושמעתי שגם מרן החז"א זצ"ל הסכים לסברא זו. ולכן צריך לזהר בזה לכוין לשם מצוה בכל לבישה שלובש, ובלובש ט"ק בעוד שאין ידיו נקיות שאין לברך עד שיטול ידיו כבסעיף י' מ"מ הכונה לשם מצוה צריך לכוין תיכף בשעת לבישה דאל"ה הלא (לדעה זו של מצ"כ) מבטל מ"ע בכל רגע ורגע וכה"ג אפי' היכא דנקטינן שלא לברך מחמת דעות הפוסקים כבס"י י"ד לענין אם פשט טליתו ע"ד לחזור ולהתעטף בו מיד וכ"כ הלן בטליתו בלילה דנקטינן שלא לברך בבקר כמ"ש האחרונים בסעיף ט"ז זהו דוקא לענין הברכה דנקטינן בזה סב"ל אבל לענין הכונה יש לחוש בדאורייתא לס' המחייבים לברך ולדידהו כי היכא דהוי זה לבישה חדשה לענין ברכה כ"כ הוי זה לבישה חדשה לענין כונה ויש לחוש לדעתם לענין הכונה לכוין מחדש וכה"ג בסעיף ט"ז בלובש טליתו לפני אור היום שתיכף באור היום צריך לכוין לקיים המ"ע וכן הוא בלובש ט"ק שיש בו ספק שיעור כבסימן ט"ז ואינו מברך עליו, שצריך לכוין לקיים המ"ע. ולפי זה בדבר השכיח שפשט טליתו להכנס לבישת

סימן ג' ס"ד. לא יגלה עצמו וכו' בבא"ח פ' ויצא סע"ה כתב דבמקום שיש מחיצות ודלת סגורה אין להקפיד כ"כ בענין הגילוי. ודבריו אינם נכונים לדינא כי איסור הגילוי אינו מפני בנ"א אלא משום כבודו ית"ש. סימן ד' ס"א ירחוץ ידיו וכו' עיין ברמב"ן ר"פ קדושים שכתב שהנקיות בידיו ובגופו היא בכלל מצות קדושים תהיו עיי"ש. שם ס"כ הרוחץ פניו וכו' ורפואתו לרחוץ הרבה במי סילקא. והוא מימרא דשמואל בשבת קל"ג ע"ב. וצ"ע דבלקוטי מהרי"ל הביאם בחידושי רעק"א ביו"ד ס' של"ו סע"א איתא שכל הרפואות שבכל התלמוד אסור לגלות אותם משום דאין אדם יכול לעמוד על עיקרן וכו' מלבד אחת עיי"ש ואפשר מכיון שזו רפואה שפשוטה בתכלית לכן התירו. ואחר זמן העירוני, שדברי המהרי"ל אינם אלא ברפואות סגוליות ולחשים ולא ברפואות טבעיות שהזכירו בתלמוד. שם סכ"א ובמקום המגולה בזרעותיו אין להקפיד. ואפי' מי שהולך תדיר מגולה למעלה מהקובדו ונגע שם ג"כ צריך נט"י. כ"כ החז"א זצ"ל באגרות ח"א ס"ד. אבל י"א דבזרע שמאל אפי' נגע למעלה מהקובדו עד המקום שכשר להניח תפילין א"צ ליטול ידיו דכיון דמניחים שם תפילין חשיב כמקום מגולה כ"כ הבא"ח בפ' תולדות אות י"ז. ולפי דבריו כ"ש אם מגלה שם כל היום דא"צ ליטול. אבל דבריו אינם נראים דכיון דטעם נטילה זו היא משום מלמולי זיעה המצויים בכל מקום מכוסה אין סברא לומר שמכיון שמניח שם בבקר תפילין לא יהיו שכחים שם מלמולי זיעה כל המעל"ע. (ואפשר כוונתו במי שהולך תפילין כל היום וממשמש שם תדיר אבל אין לשונו מורה כן.) ומה יענה לשויר"ט ובפרט לפי מה שכתב האר"י ז"ל בשעה"כ דף י' ע"ב דבהנחת תפילין של יד צריך לכסות עם הטלית א"כ לעולם חשיב כמקומות המכוסים. מיהו נראה דהרגילים כל

היום מגולה. וכעת ראיתי שכן הוא להדיא מוכח במקור האי דינא שהוא תשובת הרשב"א (בשור"ת לאלפים סי' קצ"ה ובמיוחדות סי' קצ"ה) שהביא הב"י כאן, שכתב שם וז"ל: אבל מקומות מגולים בראשו ובפניו ובמקום מגולה שבזרועותיו אין זה מקום הטינופת שאין שם צואה וזיעה וכך אנו נוהגים. עכ"ל. הרי לך, דתלה הדבר ביש שם זיעה, או בדאין שם במציאות. ופשוט דאין כאן שום ענין של גזירה ותקנה קבועה מחז"ל, עד שנאמר שאלה שאין נוהגים לכסות שם בטלי במיעוטייהו. כל זה לא נזכר בשום מקום.

ויש להביא עוד ראיה מסי' ע"ד ס"ג, דאיתא שם: אם האדם מחבק גופו בזרועותיו דייגין ליה כהפסקה. ע"כ. ומדלא השמיענו שם המחבר, דבלבד שיוהר שיחבק רק בזרועותיו אבל ידיו יהיו באויר ולא נוגעים בגופו, משמע דאף שגם ידיו נוגעים בגופו לל"ב. והנה האי דינא שם הוא בעומד בתוך המים, ובעומד בתוך המים גם מקומות מכוסים שבגופו אין בהם אז מלמולי זיעה וצואה, ולפי דברינו הנ"ל הויין אז כמקומות המגולין, ולכך לא הזהיר המחבר שלא יגע בידיו. אך לדברי החז"א הנ"ל, הנה ההולך כל היום מגולה למעלה מזרועותיו, ונגיעה במקומות המכוסים בתוך המים זה ענין אחד, שאסור בשניהם. וא"כ, למה לא הזהיר המחבר על זה. וכ"ה גם בסעיף ב' שם, דבידיים לא הוי כיסוי, וביארו המפרשים שהוא משום דאין גוף מכסה גוף, ולהחז"א וצ"ל תיפוק ליה שנוגע במקומות המכוסים, אלא ודאי דתלוי הכל במציאות מלמולי זיעה.

שם סכ"א

ובמקום המגולה בזרועותיו אין להקפיד. עיין בספה"ק זה השלחן ח"א בסימן וסעיף זה שכתבתי דלא כהחז"א וצ"ל שחייב נטילה בנגע למעלה מהקובדו אפי' בהולך שם כל